

Polemologische archeologie?

Arnold Pronk & Martin Bruining

De Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie heeft haar wortels in de Koude Oorlog en velen onder u zullen zich deze tijden nog goed kunnen herinneren. De voortdurende nucleaire dreiging van de grootmachten die elkaar in een wankel evenwicht hielden. Niemand hield toen voor mogelijk dat wat wij nu doen in het kader van ons project *Remnants of Deterrence* – restanten van een nucleaire dreiging – ooit werkelijkheid zou kunnen worden: het bezoeken van Sovjet strategische lanceerlocaties.

Voor dit fotografisch documentair project reizen historicus Arnold Pronk en fotograaf Martin Bruining naar deze locaties waar decennialang de nucleaire dreiging van de Sovjet-Unie haar schaduw over West-Europa liet vallen. Met deze fotografische documentaire, door een combinatie van intrigerende fotografie gekoppeld aan historische duiding, hopen wij de geïnteresseerden in West-Europa dit landschap van de Koude Oorlog te laten zien. Van die kant van het IJzeren Gordijn waarvan iedereen wist dat deze lanceerbases er moesten zijn, maar niemand wist waar en hoe deze er in werkelijkheid uitzagen.

In 2016 zal het 25 jaar geleden zijn dat de laatste SS-20 raket werd ontmanteld onder het INF- verdrag en Europa verlost werd van de strategische nucleaire wapens voor de middellange afstand. De installaties (boven- en ondergronds in silo's) vanwaar deze 'kernraketten' gelanceerd konden worden bleven verlaten achter, diep verborgen in bossen op het platteland van de toenmalige Sovjetrepublieken en raakten in vergetelheid. Deze lanceerbases die gedurende de Koude Oorlog uiterst geheim waren, liggen nu als ruïnes

van de Koude Oorlog in het landschap. Slechts de plaatselijke bevolking weet vaak van het bestaan en ontdoet ze van de laatste herbruikbare materialen. Vanwege de voortgaande aftakeling van deze locaties zijn wij het belang gaan inzien van dit 'erfgoed in verval.'

Wij hopen ons project in 2016 te kunnen afronden met een totale fotografische inventarisatie van al deze bases. De inventarisatie staat nu op 177 locaties, die als een parelsnoer van het uiterste noorden bij Moermansk tot op de Krim in Oekraïne liep. Om al deze locaties te bezoeken moeten er nog reizen worden gemaakt naar noordwest Rusland, Wit-Rusland, Oekraïne, en de Russische exclave Kaliningrad. De geografische uitgestrektheid van de gebieden, het aantal lanceerlocaties en het tijdrovende werk dat professionele fotografie nu eenmaal met zich mee brengt, maakt dat we dit niet meer uit eigen middelen kunnen financieren.

Daarom zijn we gestart met een publieksfinanciering (*crowdfunding*). Onderdeel daarvan, en wat wij hierbij de NVMP-leden graag willen aanbieden is een groot formaat (70x50cm) hoogglans kwaliteitsafdruk op aluminium (met ophangbevestiging) van een foto uit de projectportfolio naar keuze voor € 150,- inclusief bezorging. Wij komen de foto na afspraak persoonlijk bij u afleveren. Voor de actuele portfolio van ons project verwijzen wij u graag naar onze website: www.remnants.nl ☒

Indien u geïnteresseerd bent in het vervolg van ons project, zich wilt opgeven voor onze nieuwsbrief, ons wilt steunen, de projectbegroting opvragen of een foto wilt bestellen dan kunt u ons bereiken door een e-mail te sturen naar: info@remnants.nl of via onze website.

Silolanceerbasis Haiysin, ondergronds commandocentrum - propagandistische muurschilderingen UA 2010